

ΓΡΑΦΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΤΑΙ: ΜΑΡΙΝΑ ΣΧΙΖΑ

Θέατρο-Κριτική «Ο Γυάλινος Κόσμος» από το ΕΝΑ

Σκηνοθεσία: Αντρέας Χριστοδουλίδης

Σκηνικά-κοστούμια: Σταύρος Αντωνόπουλος

Φωτισμός: Αντρέας Χριστοδουλίδης, Κούλης Αλλαγιώτης

Παίζουν: Ιωάννα Καμμένου-Σιαφκάλη, Λέα Μαλένη, Μαρίνος Ξενοφώντος, Χριστόφορος Χριστοφόρου.

Αν η ιδιοσυγκρασία σκηνοθετικού ταλέντου αποτελεί σταθερό αισθητικό σημείο, τα χρόνια της πρακτικής θεατρικής πείρας είναι οι ομόκεντροι κύκλοι που προσθέτονται γύρω του. Η πορεία του δημιουργού είναι συνεχής ενηλικίωση. Ο σκηνοθέτης, Αντρέας Χριστοδουλίδης, στα πρώτα του βήματα στην Κύπρο («Βάκχες», «Πόθοι κάτω από τις λεύκες», «Σαλώμη»), μονομάχησε με μεγάλους συγγραφείς, αδιαφορώντας εντυπωσιακά για την ανεπάρκεια των μέσων που διέθετε και για την αντιξοότητα των συνθηκών. Η απόκτηση ενός μόνιμου δικού του θεατρικού χώρου πρόσθεσε σταθερότητα στην πορεία του και σωστότερο προσανατολισμό μέσα στην κυπριακή θεατρική πραγματικότητα. Η πορεία διαρκείας οκτώ χρόνων οριοθετημένη από δυο ανεβάσματα του έργου του Tennessee Williams «Ο Γυάλινος Κόσμος», μπορεί να διαβαστεί σαν διάγραμμα καλλιτεχνικής ενηλικίωσης του σκηνοθέτη.

Προς αποφυγή της αυτοεπανάληψης, ο Αντρέας Χριστοδουλίδης επεδίωξε τη μεγαλύτερη δυνατή απομάκρυνση από την πρώτη του σκηνοθεσία. Τότε, ο σκηνοθέτης είχε ικανοποιηθεί με τα μανιεριστικά περιγράμματα των μορφών και έριξε το βάρος στη δημιουργία της ατμόσφαιρας της απέραντης θλίψης με μέσα μη υποκριτικά, δηλαδή, με το φωτισμό, με τα σκηνικά, με το γενικό ρυθμό της παράστασης κ.λπ. Τώρα, στη νέα παραγωγή του ΕΝΑ, τα περιγράμματα των ρόλων γέμισαν με ψυχολογική αλήθεια. Καλύτερο μέτρο σύγκρισης δίνει η δουλειά της Ιωάννας Σιαφκάλη, η οποία είναι η μόνη από τους ηθοποιούς που πήρε μέρος και στις δύο παραστάσεις. Η Αμάντα της εμπλουτίστηκε με εσωτερική τεκμηρίωση του διχασμού μεταξύ του ποθητού και της πραγματικότητας, το παρελθόν της έγινε απτό μέσα από τις νοσταλγικές αφηγήσεις.

Οι ανασφάλειές της και οι έμμονες ιδέες για την απαραίτητη ευπρέπεια σμίγουν σ' ένα περίπλοκο σύμπλεγμα, το οποίο ξετυλίγεται μπροστά μας, σύμφωνα με ακριβές σχέδιο φτιαγμένο από δύο απόλυτους συμμάχους - την ηθοποιό και το σκηνοθέτη.

Στις αρχές της κυπριακής σταδιοδρομίας του Χριστοδουλίδη, υπήρχαν περιπτώσεις που νόμιζες πως οι σκηνοθετικές οδηγίες προς τους ηθοποιούς περιορίζονταν σε «εσύ θα κάνεις τον τάδε» και η παράσταση τύχαινε να τραβάει μπρος με επικεφαλής το σκηνοθέτη, αφήνοντας πίσω μερικούς από τους ηθοποιούς. Σήμερα, ο Χριστοδουλίδης ξέρει να πλάθει από τους ηθοποιούς του μορφές γεμάτες με τη μοίρα του, μορφές που εγκυμονούν το μέλλον τους, που κουβαλάνε το παρελθόν τους.

Έτσι έχουν δουλευτεί οι ρόλοι της Λέας Μαλένη και του Μαρίνου Ξενοφώντος.

Η Λάουρα της Λέας Μαλένη όχι μόνο δείχνει εύθραυστη, αλλά ραγίζει σε κάθε πίεση, σε κάθε επαφή με άλλους. Ο ιδιόμορφος εσωτερικός κόσμος της ηρωίδας βρίσκει την πλήρη και καλλιγραφική, στην ακρίβειά της, έκφραση στο παίξιμο της ηθοποιού. Κάποτε, όμως, ο κίνδυνος της υποκριτικής υπερβολής γίνεται ορατός και η δύναμη που η ηθοποιός νιώθει μέσα της υπερχειλίζει και απειλεί να αποίσορροπήσει τις σκηνές της.

Ο Μαρίνος Ξενοφώντος δήλωσε πολύ θετικά την παρουσία του στο ΕΝΑ την περασμένη σεζόν, τώρα, όμως, έκανε προσωπική επιτυχία με το ρόλο του Τομ.

Είναι ο βασικός φορέας της αβάσταχτης θλίψης που διοχετεύεται μέσω του ήρωά του σε όλη την παράσταση. Ο ήρωάς του είναι σημαδεμένος από το στοιχείο της φυγής, της εγκατάλειψης, της αυτοκτονίας. Οι προαισθήσεις του ήρωα σμίγουν με τη γνώση του συγγραφέα. Ο τέταρτος ηθοποιός της παράστασης, ο Χριστόφορος Χριστοφόρου, είναι ακόμα κάπως αδέξιος στο «γυάλινο κόσμο» του έργου, έχει, όμως, όλο το χρόνο μπροστά του για καλλιτεχνική ενηλικίωση.

Το σκηνικό του Σταύρου Αντωνόπουλου δεν παρέχει καμιά προστασία στους κατοίκους του «γυάλινου κόσμου». Μπάζει τραχύ αέρα από τα σπασμένα τζάμια, προβάλλει πιο σκληρή τη σύγκρουση του ονείρου και της πραγματικότητας.

Αν το επέτρεπαν οι συνθήκες, θα 'θελα να δω και άλλα έργα από το πρώιμο ρεπερτόριο του Αντρέα Χριστοδουλίδη ξαναανεβασμένα τώρα.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ